

แบบฟอร์มการจัดการ

การจัดการความรู้ของหน่วยงาน การพยาบาลวิกฤตเด็กเล็ก NICU

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในเด็กป่วย

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้ 20 ธันวาคม 2565

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. น.ส.ปิยกันต์	แสงเมืองเปียง	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2. น.ส.สุดารัตน์	ฤกษ์ใหญ่	(Facilitator)
3. นาง ประภาพร	อภัยรุณ	(Note Taker)
4. น.ส.ฉันทยาภรณ์	เข็มทอง	
5. น.ส.กาญจนา	พุดผามาตย์	
6. น.ส.ไพลิน	ตั้งกิตติศักดิ์	
7. น.ส.ประภาณิชา	จตุแทน	
8. น.ส.สุพรรณิการ์	แมลงภู	
9. น.ส.วรัญญา	นาคุณ	
10. น.ส.รินรดา	เคนบัวบาน	
11. น.ส.เมทิกา	กล่อมวิญญา	
12. น.ส.นริสา	เสื่อสมิง	
13. น.ส.เพ็ญประภา	วิภาสนรินทร์ศรี	
14. น.ส.รัตนา	ศรีรัตน์	
15. น.ส.ศิวาพร	ประสาทไทย	
16. น.ส.วิจิตรตา	แสนแทน	
17. น.ส.สุรรัตน์	บุญเลิศ	
18. น.ส.พรทิพา	ประสานถาวรกุล	
19. นางสาวนภัสวรรณ	สุขสวัสดิ์วงศ์	
20. น.ส.ดนิดา	จันทร์แก้ว	
21. น.ส.สกุลเพ็ญ	ทิพเจริญ	
22. น.ส.ทัศนีย์	ทอหุล	
23. นางวรุณยุพา	จุสมใจ	
24. น.ส.จரியกุล	โหยหวล	
25. น.ส.โสธญา	ศรีรุ่ง	
26. นางขวัญใจ	ศานติยุกต์	
27. น.ส.ปณิตา	บุญเกิด	
28. น.ส.กนกวรรณ	ชุกลิน	

1. หลักการและเหตุผล

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในทารกป่วย เป็นการดูแลทารกที่มีปัญหาสุขภาพตั้งแต่แรกเกิด เพื่อให้ทารกได้รับนมแม่ซึ่งอาจจะเป็นทารกคลอดครบกำหนดที่เจ็บป่วย หรือทารกคลอดก่อนกำหนด ที่ต้องรักษาในโรงพยาบาล นมแม่เปรียบเสมือนยาชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มารดาสามารถช่วยทารกได้ในทางอ้อม เพื่อให้ทารกที่ป่วยได้รับยาที่ดีที่สุด นมแม่เป็นอาหารหลัก และเป็นสารอาหารที่เหมาะสมที่สุด เพราะช่วย สร้างภูมิคุ้มกัน และช่วยในการเจริญเติบโตของทารก องค์การอนามัยโลกได้มีการส่งเสริมให้ทารกได้รับนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน ประกอบกับประเทศไทยมีการส่งเสริมเรื่องของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มาโดยตลอด โดยมีการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ต่อมาในระยะหลังได้เริ่มมีการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในทารกป่วย เพิ่มตามไปด้วย โดยเริ่มจัดใน 38 โรงพยาบาลนำร่อง และมีการจัดประชุม นำเสนอสถิติ ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของนมแม่เป็นระยะ

ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพฯ เป็น 1 ในจำนวน 36 โรงพยาบาลนำร่อง เนื่องจากมีหน่วยงานวิกฤตเด็กเล็ก และหน่วยงานกึ่งวิกฤตเด็กเล็ก ซึ่งทารกในกลุ่มเหล่านี้ต้องถูกแยกจากมารดา ตั้งแต่เกิด หรือตั้งแต่เริ่มมีอาการผิดปกติ ทำให้เป็นอุปสรรคในการกระตุ้นนมแม่เป็นอย่างมาก ดังนั้นทางหน่วยงานวิกฤตจึงได้มีการทบทวนปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาวิธีการในการส่งเสริมให้แม่มีน้ำนมมาให้ทารกป่วยโดยเร็วที่สุด

2. วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อให้ทารกป่วยได้รับนมแม่โดยเร็วที่สุดตั้งแต่แรกเกิด
2. เพื่อให้คงปริมาณการสร้างน้ำนมไว้เมื่อลูกและแม่ถูกแยกจากกัน

3. ตัวชี้วัดและเป้าหมายของตัวชี้วัด

1. ทารกแรกเกิดป่วย ที่ได้รับการ admit ใน NICU ได้รับนมแม่ทุกราย เมื่อกลับไปอยู่บ้าน (เว้นแต่กรณีมีข้อยกเว้น)

4. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้ *** (กรณีระบุ) ***

- Success Story Telling (SST) (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.1)
- The World Cafe (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.2)

5.2 กระบวนการจัดการความรู้ (Share & Learn)

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn)	เทคนิค/วิธีการ (Action)
การส่งเสริมการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่	<p>ปัญหาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในเด็กป่วย</p> <ol style="list-style-type: none"> แม่และลูกถูกแยกจากกันตั้งแต่แรกคลอด ทำให้ไม่ได้ รับการกระตุ้นการดูดจากเต้า ทารกเกิดก่อนกำหนด หรือมีอาการป่วยทำให้ไม่ สามารถดูดนมจากแม่ได้โดยตรง แม่มีความเครียดจากอาการป่วยของทารก แม่เจ็บแผลจากการคลอด หรือมีอาการไม่คงที่ ลักษณะทางกายภาพของเต้านมแม่มีปัญหา แม่มีความจำเป็นที่ไม่สามารถให้นมลูกได้ เช่น ทำงาน เรียน <p>ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนม แม่ในทารกป่วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ต่อทารกที่ป่วย ประสบการณ์ของมารดาต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล การศึกษา อาชีพ รวมถึง การสนับสนุนจากครอบครัว ความพร้อมและความตั้งใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ภาวะสุขภาพของมารดาและทารก 	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดหัวข้อสนทนา กำหนดวัตถุประสงค์ กติกากการทำกลุ่ม เริ่มกิจกรรม สรุปหลังทำกิจกรรม

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn)	เทคนิค/วิธีการ (Action)
แนวทางการพยาบาล เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่ในเด็กป่วย	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินความรู้ความเข้าใจของมารดา สนับสนุน และส่งเสริมให้มารดา ได้รับนมแม่ตั้งแต่ แรกเริ่ม ประสานงานแม่ และหน่วยที่ดูแลแม่หลังคลอดเพื่อ เฝ้าติดตามการปั๊มนมแม่ สนับสนุนแม่ในเรื่องของการปั๊มนม เมื่อแม่กลับไป อยู่ที่บ้าน สอนแม่ในเรื่องของการปั๊มนม ปั๊มนม และมีการให้ ใช้เครื่องปั๊มนมของหน่วยงานกรณีแม่ไม่มีเครื่อง 	

<p>ส่งเสริมความเข้าใจบุคลากรในเรื่องของบันได 10 ขั้น</p>	<p>บันไดขั้นที่ 1 การให้ข้อมูล (informed decision) เป็นการให้ข้อมูลแก่มารดาและครอบครัว ในระยะที่ มารดา ตั้งครรภ์ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การเตรียมความพร้อมของมารดา และการตั้งเป้าหมาย มุ่งมั่น เพื่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยบุคลากรด้าน สุขภาพเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาและดูแลมารดา ในระยะตั้งครรภ์</p> <p>บันไดขั้นที่ 2 การกระตุ้นการหลั่งน้ำ นม และดูแลให้มี น้ำ นมอย่างต่อเนื่อง (establishment & maintenance of milk supply) ควรแนะนำ มารดา และครอบครัว เรื่อง การปั้มนมหรือบีบเก็บน้ำ นมหลังคลอด เพื่อ กระตุ้นการสร้างและการหลั่งของน้ำ นม โดยแนะนำ ให้มารดาที่คลอดปกติปั้มนมหรือบีบน้ำ นม ภายใน 2 ชั่วโมง ส่วนมารดาที่คลอดโดยการผ่าตัดคลอด ปั้มนมหรือบีบน้ำ นมภายใน 4 ชั่วโมง หรือเร็วที่สุดหลังคลอด และควร ปั้มนมทุก 2-3 ชั่วโมง และให้ความรู้เกี่ยวกับสรีระของเต้านม การสร้างและการหลั่งของน้ำ นม เพื่อให้มารดา และครอบครัวเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง</p> <p>บันไดขั้นที่ 3 การจัดการเกี่ยวกับนมแม่ (human milk management) แนะนำ มารดาเกี่ยวกับขั้น ตอนการจัดการกับนมแม่ที่ปั้มนมหรือบีบออก ได้แก่ การบันทึก รายละเอียด วัน เวลา จำนวนน้ำนมที่ได้ การเก็บ</p> <p>บันไดขั้นที่ 4 การทำ ความสะอาดช่องปาก และการให้นมแม่แก่ทารก (oral care & feeding human milk) นมแม่ส่วนที่เป็นน้ำ นมเหลือง (colostrum) แบ่งไปทำ ความสะอาดช่องปากของทารกก่อน แล้วจึงให้นม แม่ ส่วนที่เหลือแก่ทารกหรือเก็บไว้ให้ทารก เมื่อทารกกินนม ทางปากได้</p> <p>บันไดขั้นที่ 5 การส่งเสริมการสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อ (skin-to-skin in care) บุคลากรสุขภาพ ควรส่งเสริม การสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อ เพราะมีประโยชน์มากสำหรับทารกที่เจ็บป่วย เช่น การเต้นของหัวใจ สม่่าเสมอ ทำให้ได้รับออกซิเจนเพิ่มขึ้น การควบคุมอุณหภูมิกาย ทารกเหมาะสม ช่วยในการเพิ่มน้ำหนักตัว และ การเจริญเติบโตของสมอง ช่วยให้ทารกหลับได้ดี ลดความเจ็บปวดและความเครียด สามารถเปลี่ยนไปกินนมจากเต้าได้เร็วขึ้น และลดจำนวนวันในการอยู่โรงพยาบาล ทั้งนี้บุคลากรสุขภาพ ควรศึกษาทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขั้นตอนและวิธีการในการส่งเสริมการสัมผัสแบบเนื้อ</p>	
--	--	--

	<p>แบบเนื้อในทารกป่วย เพื่อจะได้ให้การช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม</p> <p>บันไดขั้นที่ 6 การดูดเต้าเปล่า (non-nutritive sucking) การให้ทารกดูดเต้าเปล่าของแม่ ช่วยให้ ทารกมีโอกาสเรียนรู้การดูดนมแม่ โดยสามารถเริ่มให้ทารกดูดเต้าเปล่าได้เร็วที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ โดยไม่ต้อง คำนึงถึงอายุครรภ์และน้ำ หนักตัวของทารก หรืออาจให้ทารกดูดจุกนมหลอก</p> <p>ขั้นที่ 7 การเปลี่ยนผ่านสู่การให้นมจากเต้า (transition to breast) โดยทั่วไปควรเริ่มให้ทารก ได้เรียนรู้การดูดนมแม่โดยการสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อ แต่ทารกที่เจ็บป่วยไม่สามารถทำได้ทันที จึงควรให้ทารก ได้ดูดเต้าเปล่าบ่อยๆ จะช่วยให้ทารกสามารถเปลี่ยนผ่านมาดูดนมจากเต้าได้ดีขึ้น ทั้งนี้ บุคลากรสุขภาพควร สังเกตประสิทธิภาพการดูด ช่วยเหลือในการจัดทำดูดนมแม่ในท่าที่เหมาะสมและสบาย</p> <p>บันไดขั้นที่ 8 การวัดปริมาณน้ำ นมที่ทารกได้รับ (measuring milk transfer) การชั่งน้ำ หนักทารก ก่อนและหลังการดูดนมแม่แต่ละครั้ง (test weight) จะช่วยยืนยันว่า ทารกได้รับน้ำ นมเพียงพอหรือไม่ และช่วย ให้ผู้ดูแลตัดสินใจได้ว่า จะต้องให้นมด้วยวิธีอื่นๆ อีกหรือไม่ ทั้งนี้ การชั่งน้ำ หนักทารกก่อนและหลังการดูดนมแม่แต่ละครั้ง (test weight) ควรเริ่มทำ เมื่อกระบวนการผลิตน้ำ นมของมารดาเข้าสู่ระยะแลคโตเจนเนซิสทู (lactogenesis stage II) ซึ่งเป็นระยะที่ปริมาณน้ำ นมมีปริมาณมากพอ</p> <p>บันไดขั้นที่ 9 การเตรียมจำ หน่าย (preparation for discharge) ก่อนจำ หน่าย ควรฝึกให้ทารกได้ ดูดนมจากเต้าแม่ในขณะที่แม่มาอยู่ที่โรงพยาบาล เพื่อฝึกให้ทารกได้ดูดนมแม่ตามความต้องการ ในกรณีที่ทารก ยังดูดนมแม่ได้ไม่เต็มที่ แต่จำ เป็นต้องกลับบ้านก่อน ควรแนะนำ ให้แม่จัดเตรียมอุปกรณ์หรือโรงพยาบาลให้ยืมอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำ เป็น เช่น เครื่องปั้มนม เครื่องชั่งน้ำ หนัก เป็นต้น และแนะนำ ให้มารดาและครอบครัว ศึกษา วิธีการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ให้เข้าใจ</p> <p>บันไดขั้นที่ 10 การเยี่ยมติดตาม (appropriate follow-up) หลังจากจำ หน่ายทารกกลับบ้าน ควรมี การเน้นให้มารดานำ ทารกไปพบบุคลากรทางสุขภาพเพื่อให้ได้รับ คำแนะนำและการดูแลที่เหมาะสม</p>	
--	---	--

6.สรุปความถี่ (ข้อมูลที่ได้มาจากข้อ5.2)

เรื่อง	จำนวนความถี่
1. การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	25
2. ส่งเสริมความเข้าใจบุคลากรในเรื่องของบันได 10 ขั้น	26
3. แนวทางการพยาบาลเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในเด็กป่วย	24

7. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ สรุปจากกระบวนการจัดการความรู้ในข้อ.6 โดยเรียงจากความถี่ที่ได้จากข้อ 6 จากความถี่มากที่สุดไปหาน้อยสุด)

1. มีการประชุมทีมพยาบาลและบุคลากรในหน่วยงาน
2. มีการพูดคุยกับหน่วยงานคร่อมสายงาน

8. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาแนบหลักฐาน)

- คู่มือ (ทำแนวทางการดูแล)
- แผ่นพับ

แผ่นพับ : นมแม่

ผ้าเช็ดตัวทารก

นมแม่ที่มีภาวะแทรกซ้อนหรือติดเชื้อใน รกหรือ
ช่องคลอดมักมีเชื้อโรคในปริมาณที่สูงกว่า

- นมแม่มีเชื้อราที่บริเวณหัวนม สามารถติดจากเชื้อรา
ที่เกาะที่หัวนมบริเวณหัวนม รกบนภาชนะที่
กักน้ำ อาจติดมาตาม สดุดที่ติดในผ้าใช้
เช็ดนมเข้าใส่ผ้า ภาชนะที่เก็บนมหรือบริเวณที่
เก็บนม
- สดุดที่ติดบนหัวนมของลูก โดยสภาพที่หัวนม
แตก
- สดุดที่ติดบนหัวนมหรือหัวนมของลูก เช่น โคน
หัวนม

ชนิดของเชื้อราในนม

1. เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอดผ่านทางช่องคลอด
2. เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอดผ่านทางช่องคลอดหรือผ่านทางน้ำนมแม่ที่มี
เชื้อราที่ติดมาจากการติดเชื้อในช่องคลอด 2
ชนิดใน รกหรือช่องคลอดที่มีเชื้อรา เชื้อราที่ติดมา
หรือโดยน้ำนมแม่ 4 ชนิด
3. เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด 8-12 ชนิดหรือ 2-4 ชนิดในนม 24 ชนิดในช่อง
คลอด ไม่มีการระบาดร่วมกัน

4. การติดเชื้อในช่องคลอดหรือบริเวณหัวนม 20-30 นาที
ต่อชั่วโมง เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด

5. เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด
6. เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด

การวินิจฉัยเชื้อราในนม

การวินิจฉัยเชื้อราในนม

การวินิจฉัยเชื้อราในนม

- รกหรือ - นมแม่ที่ติดจากหัวนม
- รกหรือ - นมแม่ที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด
- โคนหัวนมที่แตกหรือหัวนมที่แตก

การวินิจฉัยเชื้อราในนม

1. เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด
2. เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด
3. เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด

แผ่นพับ : คำแนะนำการเข้าเยี่ยมในหอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด(NICU) และนมแม่ในเด็กป่วย

ข้อที่ 1 การวัดไข้ของทารกแรกเกิด
ทำได้โดยการวัดที่รักแร้ และวัดที่หูของทารกแรกเกิด
และวัดที่ศีรษะได้บ้างแต่ต้องระวังไม่ให้เด็ก
นอนหลับ

ข้อที่ 2 การเปลี่ยนผ้าอ้อมและทำความสะอาด
อวัยวะสืบพันธุ์
แม่ต้องล้างมือก่อนทุกครั้ง เพื่อให้เด็กไม่
เจ็บป่วยและป้องกันไม่ให้เด็กป่วย
หรือเจ็บป่วย เช่น การอาบน้ำ ทำความสะอาด การเปลี่ยน
ผ้าอ้อมและทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ของเด็ก
เป็นต้น

ข้อที่ 3 การทำความสะอาดผ้าอ้อมทารกแรกเกิด
ทำเพื่อป้องกันการติดเชื้อในทารกแรกเกิด
หรือเจ็บป่วย

- > นมแม่ที่เข้าเยี่ยม
- เวลาการเข้าเยี่ยม
NICU ชั้น 3 : 10.00-20.00 น.
- เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด
- เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด
- เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด
- เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด
- เชื้อราที่ติดมาจากรูปร่างของทารกในครรภ์ในช่อง
คลอด

> นมแม่ที่เข้าเยี่ยม
NICU ชั้น 3 : 037-395085-6 ต่อ 1004 , 10314

คำแนะนำการเข้าเยี่ยม
ในหอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด(NICU)
และนมแม่ในเด็กป่วย

จิตต์วิไลย์ หอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด(NICU)
โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานีและศูนย์บริการแพทย์เฉพาะทาง
สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บันทึก 10 ขั้นตอนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สำหรับบุคลากร
เด็กทารกวัย 0-6 เดือนและเด็กก่อนวัย

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม
นมแม่ คือ อาหารที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก ทุกช่วงวัย ควรให้ทารก
จางนมแม่ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และงดให้กินน้ำอื่นและ
อาหารอื่นก่อนวัย

ขั้นที่ 2 การกระตุ้นการหลั่งน้ำนมให้เร็วขึ้นและต่อเนื่อง
ช่วงแรกคลอด (10-14 วันแรก) มีบทบาท สำคัญมาก (เป็นไป
ด้วยวิธีที่เรียกว่านมแม่อย่างง่าย)

วิธีการ
1. สัมผัสใกล้ชิด 2. สัมผัสกับนมแม่หรือเต้านมแม่กับ
ทารกทันที

2. แม่ปล่อยให้ทารกดูดนมไปกี่ครั้งก็ได้ตลอด เป็นไปแต่เด็ก
มีสติหรือเริ่มแสดงอาการงอแงไปๆ มาๆ ค่อยๆ ปล่อยให้
ทารกเริ่มดูดนมด้วยตัวเอง 2 ชั่วโมง หากยังคงมีอาการ
หงุดหงิด คอแข็งหรือเริ่มมีอาการใน 4 ชั่วโมง

3. มีน้ำนมเองถึงขั้นที่เริ่มแสดงอาการงอแงไม่ฟัง 2 ชั่วโมง
นม 8-12 ครั้ง (ทุก 2-3 ชั่วโมง) ใน 24 ชั่วโมง

4. หากนมไม่มากพอหรือนม น้อยลงอาจเพิ่มปริมาณนมด้วย
สารทดแทนนม

5. หากแม่ยังไม่มีน้ำนมหรือมีอยู่น้อย แต่จำเป็นต้อง
ปั๊มนมหรือผสม นมผงเลี้ยง ทารกจนกว่าจะได้ขดนม
เพิ่มขึ้น

6. เมื่อเด็กมีอาการงอแงที่เกินสองครั้งขึ้นไปในชม 24 ชั่วโมง
ให้ดูที่ 1-2 ชั่วโมง

7. มีน้ำนมที่ลดลง 16 ชม หรือ ไม่ให้เลี้ยงดู ทารก

ขั้นที่ 3 การบริหารจัดการนมแม่
มี 2 วิธี
1. เก็บใส่ตู้เย็นไว้ก่อน โดยแช่เย็นในภาชนะที่สุญญากาศ
หรือในกล่องใส

2. เก็บใส่ตู้เย็นและปิดฝาภาชนะไว้ให้ชิดกับตู้เย็นทันที
เมื่อเก็บใส่ไว้แล้วจะง่ายต่อการแช่แข็ง

3. ใช้ปริมาณนมที่เก็บไว้สำหรับใช้ปรุงนมให้ทารกผู้กิน

4. ล้างมือก่อนนม 30 วินาที ก่อนใช้ภาชนะที่ใส่หรือ
การใช้นิ้วนำนมจากตู้เย็นเข้าสู่เต้านม (NICU)

หมายเหตุ: ห้ามใช้เต้านม 30 นาที ก่อนปั๊มนม 2 วันหลังจากปั๊มนม
เป็น

ขั้นที่ 4 การเคลื่อนย้ายทารกที่กินนมแม่
ทารกเมื่อเป็นทารกแรก โดยมากทารกที่คลอด
สมบูรณ์ดี 16 ชม. 48 ชั่วโมงแรกหลังคลอด และมีนมเพียงพอ
ที่น่านมเด็กหลังการคลอดโดยเร็ว เมื่อจะย้ายทารกจาก
มารดาที่คลอด ความถี่ของการดูดนม 8 ชั่วโมง หรือ 8 ครั้ง
ขึ้นไปใน 24 ชั่วโมงแรกแรก ไม่แนะนำทารกแรกคลอด
ออกจากเต้านม

วิธีการ โดยให้ทารกที่คลอดเร็ว ขูดน้ำนมแม่ ให้ทารกที่กิน
ได้ปกติ ที่โรงพยาบาลหรือที่บ้าน

หมายเหตุ: การเคลื่อนย้ายทารกที่กินนมแม่
ควรใช้วิธีที่ปลอดภัยที่สุด

ขั้นที่ 5 ให้นมโดยทางหลอดเลือดดำ
ทารกที่คลอดก่อนกำหนด ได้รับนมจากมารดา มี
คุณสมบัติทางโภชนาการที่เพียงพอแล้ว แต่ยังไม่
สามารถดูดนมจากมารดาได้ การให้นมที่จำเป็น
วิธีการ 1. ทารกคลอดก่อนกำหนด จัดดูดนมด้วยท่อ
นมแม่ แม่บีบนมแม่ใส่ในถุงสุญญากาศให้เร็วที่สุด และ
ทิ้งด้วยมือ ให้ทางหลอดเลือดดำ หลอดเลือดดำในสาย ให้
ทารกดูดนมได้เร็ว

ขั้นที่ 6 การดูดเต้านม
เป็นการเสริมการดูดนมจากเต้านมของทารกที่ได้รับนม
จากสาย นมที่บีบขึ้นต้องไม่สะอาดหรือมีเชื้อโรค
ควรใส่หน้ากาก ทำง้างให้ทารกดูดนมได้สะดวก และควร
กระตุ้นให้ทารกดูดนมจากเต้านม

ขั้นที่ 7 การดูดนมขวด
เมื่อทารกสามารถดูดนมจากเต้านมได้ ทารกที่กินนม
จากสายจะงอแงหรือหงุดหงิดเนื่องจากทารกดูดนมจากเต้านม
ไม่ได้

☑ มีการเผยแพร่ความรู้ผ่านโปรแกรมหรือระบบต่างๆ
เพื่อการตรวจสอบ (พร้อมปริ้นเอกสารแนบ หน้า website KM หน่วยงานมาด้วย)

หน้างานการพยาบาลวิกฤตเด็กเล็ก
NICU
20 ธ.ค. 2022

หน่วยงาน NICU ทำการจัดการความรู้ในหน่วยงานเรื่อง
การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในเด็กป่วย # วันที่
20/12/65

ดูข้อมูลเชิงลึกและโฆษณา ไปรับเทโพสท์

คุณและคนอื่นๆ อีก 3 คน

👍 ใจดี 🗨 แสดงความคิดเห็น 🔄 แชร์

9. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

1. ทารกป่วยทุกรายที่ admit ใน NICU กลับบ้านด้วยการได้รับนมแม่ 100 %

10. สรุปผลการนำเทคนิคไปปฏิบัติใช้

1. ประเมินความรู้ ความเข้าใจ ของมารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ รวมถึงความตั้งใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
2. สนับสนุน ช่วยเหลือมารดา และครอบครัวให้ทารกที่ป่วยได้รับนมแม่ตั้งแต่เริ่มแรก
3. เมื่อมารดามาเยี่ยมทารก ให้ช่วยดูแล ทางด้านจิตใจ ให้มารดาผ่อนคลาย เปิดโอกาสให้มารดาระบายความรู้สึก ให้กำลังใจมารดา

11. After Action Review (AAR)

1. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของท่านได้อย่างไร
 - พัฒนาแนวทางในการดูแลทารกป่วยเพื่อให้ได้รับนมแม่ตั้งแต่แรกเริ่ม

12. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

(นางสาวสุดารัตน์ ฤกษ์ใหญ่)
รักษาการแทน หัวหน้างานการพยาบาลวิกฤตเด็กเล็ก (NICU)